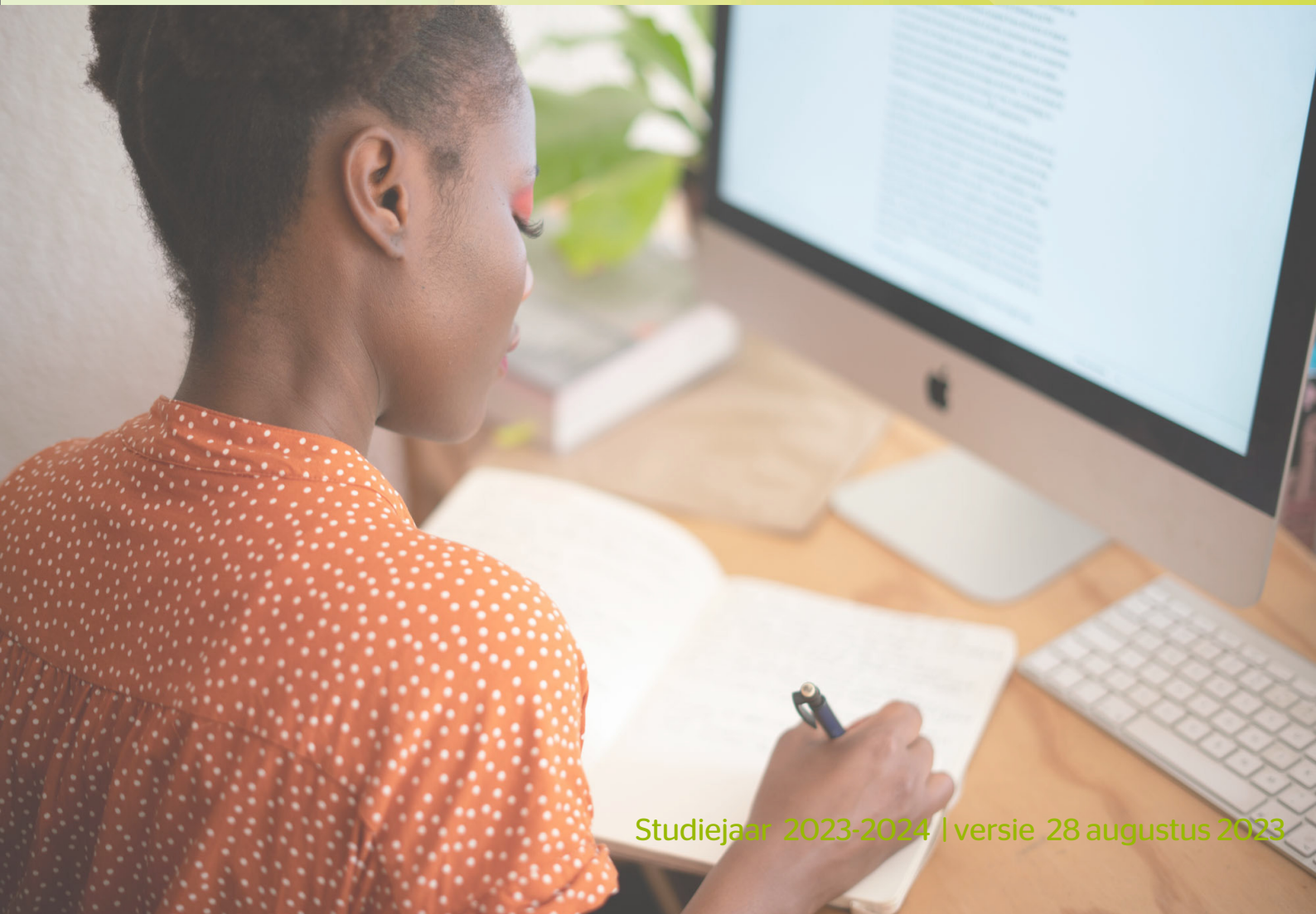

Tweedegraadslerarenopleiding

10
voor
de
leraar

Toetshandreiking Aardrijkskunde

Studiejaar 2023-2024 | versie 28 augustus 2023

Inhoud

1 Inleiding	3
2 Begrippenlijst	4
Domein 1: Natuurlijke systemen	4
Domein 2: Milieugeografie	11
Domein 3: landschappen	12
Domein 4: Sociaal-economische systemen	16
Domein 5: Politieke en culturele systemen	19
Domein 6: Plaatsbepaling	23

1 Inleiding

Deze toetshandreiking is opgesteld door lerarenopleiders en is een hulpmiddel bij de voorbereiding op de landelijke kennistoets Aardrijkskunde van de tweedegraadslerarenopleiding.

In de toetshandreiking zijn de belangrijkste onderwerpen uit de leerstof opgenomen. Leidend blijft wel de toetsmatrijs waarin is vastgelegd welke domeinen uit de *Kennisbasis Aardrijkskunde* (ingangsdatum studiejaar 2018-2019) van de tweedegraadslerarenopleiding getoetst worden. In de kennisbasis is een toelichting op de betreffende domeinen opgenomen. Het kan dus zijn dat in de landelijke kennistoets onderwerpen aan de orde komen die niet opgenomen zijn in deze toetshandreiking.

De genoemde materialen zijn te vinden op <https://lkt.10voordeleraar.nl>. Raadpleeg hier altijd de meest recente versie in verband met mogelijke tussentijdse wijzigingen.

2 Begrippenlijst

De nummering verwijst naar de domeinen in de *Kennisbasis Aardrijkskunde* (versie 2018-2019) van de tweedegraadslerarenopleiding.

Domein 1: Natuurlijke systemen

1.2 Geologie en geomorfologie

aardbevingen
aardkern (binnen- en buitenkern)
aardkorst
aardmantel
aardolie
aardverschuiving
absolute ouderdom
actualisme
Alpiene gletsjer
Alpiene orogenese
anticline
asthenosfeer
basalt
benedenloop
biogeen/organisch sedimentgesteente
bovenloop
breuken
bruinkool
Caledonische orogenese
Cambrium
Carboon
chemisch sedimentgesteente (evaporiet)
chemische verwerking
cirque/kaar
continentale korst
convectiestroming
convergentie
corrosie
creep
cuesta
debiet / rivierafvoer
Devoon
diaklaas
dieptegesteente
discordantie
divergentie

dode vulkaan
druipsteen
drukontlasting (exfoliatie)
drumlin
duinvorming (paraboolduin, barchaan/sikkelduin)
eindmorene
endogeen
eolische sedimentatie
epicentrum
erosie en transport
esker
evaporiet
exogeen
felsisch magma
fluviatiele erosie
fluviatiele sedimentatie
fluviaal transport
fluvioglaciale erosie en transport
fluvioglaciale sedimentatie
fluvioglaciaal transport
ganggesteente
gebergtevorming / orogenese
geiser
gelaagdheid
geologische tijdschaal
gesteentekringloop
getijde
geulvorming / gullyvorming
gidsfossiel
gidsgesteente
glaciale erosie en transport
glaciale sedimentatie
gletsjerkras
gletsjerpoort
gletsjerspleet
gneiss
graniet
grondmorene
Hercynische/Variscische orogenese
horst
hotspot
hydrolyse
isostasie
Jura
kalksteen
karst (doline, polje)

keileem
klastisch sedimentgesteente
kloofdal
krater
kraterpijp
Krijt
kristal
Kwartair
kwartsiet
landijs
lava
leisteen
lithosfeer
mafisch magma
mantelpluim
mariene erosie en transport
mariene sedimentatie
massabeweging
mechanische verwerking
metamorfe gesteente
middenloop
middenmorene
mid-oceanische rug
mineraal
monding
oceanische korst
Ordovicium
Pangaea
periglaciaal
Perm
permafrost (o.a. pingo)
platentektoniek
plooï
Precambrium
puinkegel
puinwaaier
pyroclastische stroom / gloedwolk
relatieve ouderdom
reliëfinversie
ridge push / rugduwkracht
sandr / spoelzandwaaier
schaal van Richter
schalie
schildvulkaan
schist
sedimentatie

sedimentgesteente/afzettingsgesteente
 seismografie
 sikkelduin/barchaan
 Siluur
 slab pull / subductietrekkraft
 slapende vulkaan
 slenk
 smeltwatertunnel
 solifluctie
 stalagmiet
 stalactiet
 steenkool
 stollingsgesteente
 stratovulkaan
 stroomgebied
 subductie
 superpositie
 syncline
 Tertiair
 Trias
 trog
 tsunami
 tufsteen
 U-dal
 uitvloeiingsgesteente
 V-dal
 verhang
 verval
 verwerking
 volcanic neck
 vorstverwerking
 vulkanisme
 winderosie en transport /eolische erosie en transport
 zandsteen
 sea floor spreading / zeebodemspreiding
 zijmorene
 zoutgehalte / saliniteit
 zoutverwerking
 zwerfkei

1.3 Landschapsecologie

abiotische milieufactoren
 A-horizont
 artesische bron
 B-horizont

biodiversiteit
biotische milieufactoren
bodem
bodemeigenschappen
bodemhorizont
bodemtype
bodenvormende processen
bodenvorming
bodenvruchtbaarheid
bodemwater
boomgrens
brak water
brikgrond
capillaire werking
capillaire zone
C-horizont
climaxvegetatie
doorlatendheid
draagfunctie
ecologie
ecologisch evenwicht
ecologische gradiënt
ecosysteem
E-horizont
enkeerdgrond
fotosynthese
geofactor
grondsoorten
grondwater
grondwaterspiegel
grondwaterstroming
habitat
hangwater
humus
infiltratie(capaciteit)
informatiefunctie
inspoeling
inspoelingshorizont
korrelgrootte
korrelgrootteverdeling
kwel
landschapszones
lateriet(bodem)
leem
loofbos
mangrove

moedermateriaal
naaldbos
niche
oase
O-horizont
organisch materiaal
oxidatie
permeabiliteit
pH-waarde
pioniersvegetatie
podzolgrond
porositeit
productiefunctie
reductie
regulatiefunctie
rijping
savanne
steppe
stepping stone
succesie
taiga
textuur
textuurklasse
toendra
tropisch regenwoud
uitspoeling
uitspoelingshorizont
vaaggrond
veen
veengrond
verdroging
verzadigde zone
wadi
waterbalans
watervoerende laag (aquifer)
woestijn (inclusief soorten)
zavel

1.4 Weer en klimaat

adiabatisch proces (droog en nat)
A-klimaat
albedo
atmosfeer
B-klimaat
breedteligging

broeikasgas
cirrus
C-klimaat
condensatie
conductie
convectie
corioliseffect
cumulonimbus (o.a. aambeeld)
cumulus
dauwpunt
depressie
D-klimaat
E-klimaat
El Niño/La Niña
energiebalans
energiebalans van de aarde
ENSO
evapotranspiratie
evenaar
Ferrel-cel
föhn
front (warmte-, kou-, occlusie-)
frontale neerslag
golflengte
Hadley-cel
hoge drukgebied
hydrosfeer
ijstijden
infraroodstraling
instraling (insolatie)
kleine ijstijd
klimaat
Klimaatclassificatie van Köppen
klimaatgrafiek
klimaatverandering
koolstofdioxide
koolstofkringloop
lagedrukgebied
landwind
lijzijde
loefzijde
luchtcirculatie
luchtdruk
luchtsoort
luchtvochtigheid
Milankovitsch-variabelen

mistral
 moesson
 natuurlijk broeikaseffect
 neerslag (type)
 negatief terugkoppelingsmechanisme
 nimbostratus
 onweer
 ozonlaag
 paleoklimaat
 passaat
 polaire cel
 positief terugkoppelingsmechanisme
 regenschaduw
 relatieve luchtvochtigheid
 schaal van Beaufort
 stijgings- (convectieve) neerslag
 stormvloed
 straalstroom (jet stream)
 stralingsbalans
 stratosfeer
 stratus
 stuwings-(orografische) neerslag
 temperatuur
 temperatuursinversie
 thermohaliene circulatie
 tipping point (omslagpunt)
 tornado
 tropische orkaan (tyfoon, cycloon)
 troposfeer
 uitstraling
 ultraviolette straling
 verdamping
 waterkringloop / hydrologische cyclus
 weer
 wet van Buys Ballot
 windsysteem
 wolk (soorten)
 zeespiegelstijging
 zeestroom
 zeewind
 zon
 zonnevlekken

Domein 2: Milieugeografie

aardwarmte

adaptatie
 aerosolen
 afwenteling
 badland
 bodemverontreiniging
 boomringonderzoek
 conventionele reserves
 draagkracht (carrying capacity)
 duurzame ontwikkeling
 emissiehandel
 fossiel grondwater
 fossiele brandstoffen
 grondwatervoorraad
 grondwaterwinning
 herbebossing
 hernieuwbare energiebronnen
 ijskernenonderzoek
 kringlopen (o.a. koolstofkringloop)
 landdegradatie (o.a. bodemdegradatie)
 mitigatie
 modellen en scenario's
 niet hernieuwbare energiebronnen
 onconventionele reserves
 stripcropping
 terugkoppeling
 uitputting
 verdroging
 vermesting /eutrofiëring
 versterkt broeikaseffect
 versterkte bodemerosie
 verwoestijning
 verzilting
 verzuring
 waterverontreiniging

Domein 3: landschappen

3.1 Natuur- en cultuurlandschappen

geofactor (ook in 1.2)
 alpien landschap (o.a. almen)
 boomgrens
 cope-ontginning
 cultuurlandschap
 duinlandschap
 geestgrond

krijt-lösslandschap
 landbouwgordels (bijvoorbeeld wheat belt, zwarte aarde)
 landschapszones
 lateriet(bodem)
 loofbos
 mangrove
 naaldbos
 natuurlandschap
 natuurontwikkeling
 oase
 ontginning
 permafrost (o.a. pingo)
 polderlandschap
 rivierkleilandschap
 ruilverkaveling
 savanne
 sawa's
 steppe
 taiga
 toendra
 toponiem
 tropisch regenwoud
 veenlandschap
 verkavelingspatroon
 wadi
 woeste gronden
 woestijn (inclusief soorten)
 zandlandschap
 zeekleilandschap

3.2 Geologische geschiedenis van Nederlandse landschap

basisveen
 beekafzettingen
 dekzand
 dekzandrug
 delta
 donk
 duinen (jong/oud)
 Eemien
 eolische afzetting
 estuarium
 fluviatiele afzetting
 fluvioglaciale afzettingen
 glaciale afzettingen
 hollandveen

Holoceen
 (inter)glaciaal
 keileem
 keileemplateau
 komgrond
 kreekrug
 Pleistoceen
 löss
 mariene afzetting
 oeverwal
 organogeen afzetting
 rivierduin
 rivierklei
 Saalien
 sandr
 schor / kwelder
 slik / wad
 smeltwaterdal
 strandwal
 stroomrug
 stuifduin
 stuifzand / zandverstuiving
 stuwwal
 Weichselien
 zeeklei (jong/oud)

3.3 Nederlandse cultuurlandschappen

afplaggen
 baggerbeugel
 binnengedijkt wiel
 boezem
 brink
 buitengedijkt wiel
 cope-ontginning
 dalgrond
 Deltacommissie
 Deltaplan
 Deltawerken
 dijk
 droogmakerij
 duinlandschap
 dwarsdijk
 es
 esdorp
 geestgrond

gemaal
graft
groenlanden / broeklanden
harde kustverdediging
heide
heide-ontginning
holle weg
inklinking
inpoldering
krijt-lösslandschap
legakker
marke
meerlaagsveiligheid
mergelwinning
molen(gang)
nieuwland
ontginningsbasis
ontpolderen
oudland
overslaggrond
overstromingsrisico
petgat (trekgat)
plaggenbemesting
poelgrond
polder
polderlandschap
polderpeil
potstalsysteem
randmeer
retentiegebied (-bekken)
rivierkleilandschap
Ruimte voor de Rivier
selnering / moernering
terp
turfwinning
uiterwaard
veenkolonie
veenlandschap
veenplas
veenpolder
verstening
vervenen
winterbed
woeste gronden
zachte kustverdediging
zandlandschap

zandmotor
zandsuppletie
zeekleilandschap
zeekleipolder
zoetwaterzak (lens)
zomerbed
Zuiderzeewerken

Domein 4: Sociaal-economische systemen

4.1 Demografie en bevolkingsgeografie

algemeen vruchtbaarheidscijfer
asielzoeker
beroepsbevolking
bevolkingsbeleid
bevolkingsdiagram (bevolkingspiramide)
bevolkingsdichtheid
bruto geboortecijfer
bruto sterftcijfer
cohort
demografische balans(vergelijking)
demografische druk
demografische krimp
demografisch transitie­model
emigratieland
forensisme
gezinshereniging
gezinsvormende migratie / huwelijksmigratie
grijze druk
groene druk
immigratieland
intervening obstacle (model van Lee)
kettigmigratie
kindersterfte
levensverwachting
lifecycle-migratie
mensen met migratieachtergrond / allochtone bevolking
mensen zonder migratieachtergrond / autochtone bevolking
migratie
migratiesaldo
natuurlijke bevolkingsgroei
ontgroening
push-and-pullmodel (model van Lee)
remigratie
seizoensmigratie

sociale bevolkingsgroei
 theorie van Boserup
 theorie van Malthus
 totaal vruchtbaarheidscijfer
 vergrijzing
 vervangingsfactor
 vluchteling
 zuigelingensterfte

4.2 Economische geografie

agglomeratie-effect
 agribusiness
 arbeidsdeling
 arbeidsextensief
 arbeidsintensief
 bruto nationaal product
 bruto regionaal product
 cluster / industrieel district
 comparatieve kostenleer
 cumulatievecausatietheorie van Myrdal
 footloose-bedrijven
 fordisme
 groeipooltheorie van Perroux
 halffabrikaat
 industriële inertie
 involutie (rurale, urbane)
 kapitaalextensief
 kapitaalintensief
 ketenbenadering
 kwartaire sector
 locatiefactor
 multinationale onderneming (mno)
 postfordisme / lean production
 primaire sector
 schaalvergroting
 secundaire sector
 tertiaire sector
 theorie van Christaller
 theorie van Hotelling
 theorie van Rostow
 theorie van Von Thünen
 theorie van Weber
 tijd-ruimtepatroon
 toerisme
 uitschuivingsproces

verticale (des)integratie
vestigingsplaats
vliegendeganzemodel

4.3 Geografie van stad en platteland

agglomeratie
Beaux-Arts (toepassing door o.a. Haussmann)
Bestemmingsplan / omgevingsplan
binnenstad
bouwblok
buurtprofiel
citybranding
citymarketing
cityvorming
compacte stad
companytowns
creatieve stad
daily urban system
favela/bidonville/shantytown (zelfbouw)
functionalisme (Le Corbusier)
garden city (Howard)
gated community
geleding en geledingsmodellen
gemeente
gentrification
getto
groeikern
Groene Hart
lagenbenadering
leefbaarheid (objectief en subjectief)
medina
metropool
Nota Ruimtelijke Ordening / Omgevingswet
planologie
primate city
provincie
Randstad
rank size rule
re-urbanisatie
ruimtelijke geleding
Ruimtelijke Ordening (RO)
site
situation
slum / sloppenwijk
sociale cohesie

sociale segregatie
 stadsgewest
 stadsvernieuwing
 stedelijke zone
 stedelijkheid
 streekplan
 structuurvisie / omgevingsvisie
 suburbanisatie
 theorie van Burgess
 theorie van Harris en Ullman
 theorie van Hoyt
 urbaan-ruraal continuüm
 urban sprawl
 urbanisatie
 urbanisatiegraad / verstedelijkingsgraad
 urbanisme
 Vinex-locatie
 water als ordenend principe
 woningbezetting
 woningdichtheid

Domein 5: Politieke en culturele systemen

5.1 Politieke geografie

autonomie
 centralisering
 centrifugale krachten
 centripetale krachten
 communisme
 decentralisering
 democratie
 dictatuur
 eenheidsstaat
 enclave
 etnische zuivering
 Europese Unie (EU)
 exclave
 failed state / fragile state
 federale staat / bondsstaat
 federalisme
 frontier
 genocide
 geopolitiek
 gerrymandering
 grens / boundary

identiteit
 imperialisme
 invloedssfeer
 irredentisme
 islamisme
 isolationisme
 kapitalisme
 kolonie
 macht
 multinationaal
 multinationale staat
 natie
 natiestaat
 nation building
 nationalisme
 NAVO
 pannationalisme
 politieke unie
 propaganda
 protectoraat
 proxy wars
 regio
 regionalisme
 Schengen (-landen/-verdrag/-akkoord)
 separatisme
 socialisme
 soevereiniteit
 staat
 supranationaal
 supranationale organisatie
 territoriaal conflict
 territorium
 terrorisme
 verbeelde gemeenschappen / imagined communities
 Verenigde Naties (VN)
 volk
 wereldsysteemtheorie

5.2 Culturele geografie

acculturatie
 amerikanisering
 animisme (natuurgodsdiens)
 arabisering
 assimilatie
 boeddhisme

christendom
clash of civilizations (theorie van Huntington)
cultureel nationalisme
cultureel systeem
cultuurdeterminisme
cultuurdimensies van Hofstede
culturele regio
cultuur
cultuurpluralisme
cultuurrelativisme
cultuuruniversalisme
diaspora
diffusie
enculturatie
etniciteit
etnocentrisme
eurocentrisme
Europeanisering
fundamentalisme
gedragruimte
gender
glocalisering
hindoeïsme
homogenisering
hybriditeit
identiteit (zie ook 5.1)
individualisme
integratie
islam
islamisme
jodendom
kastensysteem
mcdonaldisering
melting pot
monotheïsme
multiculturele samenleving
oriëntalisme
polytheïsme
racisme
religie
reverse globalisering
salad bowl
sense of place
sociaal construct
socialisatie
stam

subcultuur
taal

5.3 Ontwikkelingsgeografie

agrarische revolutie(s)
 armoede
 bilaterale hulp
 BRIC
 centrum-periferietheorie
 cliëntelisme
 dependenciatheorie
 derdewereldland
 druppelirrigatie
 dry farming / regenafhankelijke landbouw
 dualisme
 dumping
 empowerment
 export processing zone
 fair trade
 foreign direct investment
 formele sector
 fragmentarische ontwikkeling
 Gini-coëfficiënt
 grassroots
 Groene Revolutie
 grootgrondbezit (latifundia)
 HDI (Human Development Index)
 IMF
 imperialisme
 imports substitutie
 informele sector
 irrigatielandbouw
 kolonialisme
 koopkracht
 land grabbing
 landhervorming
 LDC / MOL
 marktgewassen (cash crops)
 microkrediet
 modernisering
 monocultuur
 multilaterale hulp
 multinationale onderneming (mno)
 neoliberalisme
 neokolonialisme

nepotisme
 ngo (niet-gouvernementele organisaties)
 NIC
 ontwikkelingsland
 OPEC
 periferie
 plantage(landbouw)
 polycultuur
 protectionisme
 ruilvoet
 ruilvoetverslechtering
 shared poverty
 shifting cultivation / slash-and-burn (zwerflandbouw)
 slow world - fast world
 tijd-ruimteconvergentie
 triade
 urban farming
 Washington consensus / Beijing consensus
 Wereldbank
 WTO
 zelfvoorzienende landbouw

Domein 6: Plaatsbepaling

6.1 Globes, kaarten en atlassen

anamorfosekaart
 attribuut
 azimutaal projectievlak
 bodemkaart
 breedtegraad
 centrale oorsprong
 chorochromatische kaart / categorieënkaart
 choropletenkaart
 cilinderprojectievlak
 coördinatensysteem / graadnet
 datumgrens
 diagrammenkaart (cartogram)
 driedimensionaal model (3D model)
 dwarsdoorsnede / dwarsprofiel
 evenaar
 geografische coördinatensysteem
 Geografische Informatie Systemen (GIS)
 geografische noorden
 geologische kaart
 geometrie

geomorfologische kaart
global positioning system
gnomonische projectie (afstandsgelijkheid)
grootschaligheid / kleinschaligheid
hoeveelhedenkaart
isolijnenkaart
kaartanalyse
kaartinterpretatie
kaartlaag
kaartlezen
kaartproductie
kaartprojecties
kaartselectie
keerkringen
kegelprojectievlak
kompas
legenda
lengtegraad
luchtfoto's en satellietbeelden
magnetische noorden
mentale kaart
Mercatorprojectie (hoekgelijkheid)
meridiaan
natuurkundige kaart
noorderbreedte
noordelijk halfmond
noordpijl
nulmeridiaan
oostelijk halfmond
oosterlengte
orthografische oorsprong (projectie)
overzichtskaart
parallel
Peters projectie (oppervlaktegelijkheid)
polen
poolcirkels
projectievlakken
rasterdata
Rijksdriehoeksstelsel
schaal (-getal, -stok)
staatkundige kaart
stereografische oorsprong (projectie)
stippenkaart
symboolgrootte kaart
thematische kaart
tijdzones

topografische kaart
vectordata
waterstaatskaart
westerlengte
westelijk halfrond
Winkel projectie (compromis)
zuidelijk halfrond

6.3 Topografie

Nederland

Achterhoek
Afsluitdijk
Alkmaar
Almelo
Almere
Ameland
Amersfoort
Amsterdam
Amsterdam-Rijnkanaal
Apeldoorn
Arnhem
Assen
Bergen op Zoom
Betuwe
Biesbosch
Breda
DEF
Delft
Delfzijl
Den Haag
Den Helder
Deventer
Doetinchem
Dordrecht
Drachten
Drenthe
Ede
Eindhoven
Emmeloord
Emmen
Enschede
Flevoland
Friesland
Gaasterland
Gelderland

Goeree-Overflakkee
Goes
Gouda
Groningen (provincie)
Groningen (stad)
Haarlem
Haarlemmermeer
Harderwijk
Heerenveen
Heerlen
Helmond
Hengelo
Hilversum
Hondsrug
Hoofddorp
Hoogeveen
Hoorn
IJssel
IJsselmeer
Kerkrade
Leeuwarden
Leiden
Lek
Lelystad
Limburg
Maas
Maastricht
Markermeer
Meppel
Middelburg
Nederrijn
Nieuwe Waterweg
Nijmegen
Noord-Brabant
Noord-Holland
Noordhollandsch Kanaal
Noordoostpolder
Noordzee
Noordzeekanaal
Oosterschelde
Oss
Overijssel
Peel
Purmer
Randstad
Rijnmond

Roermond
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schermer
 Schiedam
 Schiermonnikoog
 Schiphol
 Schouwen-Duiveland
 's-Hertogenbosch
 Sittard
 Sneek
 Spijkenisse
 Stadskanaal
 Steenwijk
 Het Gooi
 Terneuzen
 Terschelling
 Texel
 Tilburg
 Twente
 Twentekanaal
 Urk
 Utrecht (provincie)
 Utrecht (stad)
 Utrechtse Heuvelrug
 Vaalserberg
 Vecht
 Veluwe
 Venlo
 Vlaardingen
 Vlieland
 Vlissingen

Europa

Alpen
 Antwerpen
 Ardennen
 Armenië
 Athene
 Azerbeidzjan
 Barcelona
 Beieren
 België
 Belgrado
 Berlijn

Bern
Boedapest
Boekarest
Bonn
Bordeaux
Bosnië en Herzegovina
Bourgogne / Bourgondië
Brussel
Bulgarije
Catalonië
Corsica
Denemarken
Donau
Dublin
Duitsland
Eems
Elbe
Engeland
Estland
Finland
Frankfurt
Frankrijk
Genève
Gent
Georgië
Glasgow
Griekenland
Hamburg
Helsinki
Het Kanaal
Hongarije
Ierland
IJsland
Italie
Jutland
Kaliningrad
Kaspische Zee
Kaukasus
Keulen
Kiev
Kopenhagen
Kosovo
Kroatië
Letland
Lille
Lissabon

Litouwen
Liverpool
Ljubljana
Loire
Londen
Luik
Luxemburg (land)
Luxemburg (stad)
Lyon
Macedonië
Madrid
Marseille
Mezzogiorno
Middellandse Zee
Milaan
Moldavië
Mont Blanc / Monte Bianco
Montenegro
Moskou
München
Napels
Nederland
Noordelijke IJsee
Noord-Ierland
Noorwegen
Oekraïne
Oeral
Oostenrijk
Oostzee
Oslo
Parijs
Po
Polen
Portugal
Praag
Provence
Pyreneeën
Rhône
Riga
Rijn
Roemenië
Rome
Ruhrgebied
Rusland
Scandinavië
Schelde

Schotland
Seine
Servië
Sicilië
Sint Petersburg
Skopje
Slovenië
Sofia
Spanje
Stockholm
Straat van Gibraltar
Straatsburg
Stuttgart
Tallinn
Theems
Tirana
Toscane
Tsjechië
Turijn
Venetië
Verenigd Koninkrijk
Vilnius
Vlaanderen
Wales
Wallonië
Warschau
Wenen
Weser / Wezer
Wit-Rusland
Wolga
Zagreb
Zürich
Zwarte Zee
Zweden
Zwitserland

Wereld

Afrika
Alaska
Alexandrië
Algerije
Amazone
Andes
Ankara
Antarctica

Aralmeer
Argentinië
Atlantische Oceaan
Australië
Azië
Bagdad
Baikalmeer
Bangkok
Bangladesh
Bolivia
Brasilia
Brazilië
Buenos Aires
Caïro
Calcutta
Californië
Canada
Canberra
Caraïbische Zee
Casablanca
Chicago
Chili
China
Colombia
Congo
Costa Rica
Curaçao
Delhi
Ecuador
Egypte
Ethiopië
Eufraat
Europa
Florida
Ganges
Gobiwoestijn
Golf van Mexico
Groenland
Grote of Stille Oceaan
Hawaii / Hawāi
Himalaya
Honduras
Hongkong
Hudsonbaai
Hudson (rivier)
India

Indische Oceaan
Indonesië
Indus
Irak
Iran
Israël
Istanbul
Jakarta
Jangtsekiang / Chang Jiang
Japan
Java
Jeruzalem
Kaapstad
Kazachstan
Kilimanjaro
Kongo
Lagos
Lake Erie / Eriemeer
Lake Michigan / Michiganmeer
Lake Ontario / Ontariomeer
Lake Superior / Bovenmeer
Los Angeles
Libië
Marokko
Mekka
Melbourne
Mexico
Mexico-Stad
Midden- en Zuid-Amerika
Midden-Oosten
Mississippi
Missouri
Moermansk
Molukken
Montreal
Mumbai / Bombay
Nederlandse Antillen
New York
Niagarawatervallen
Nicaragua
Nieuw-Zeeland
Niger (rivier; land)
Nigeria
Nijl
Noord-Amerika
Ob

Odessa
Ottawa
Pakistan
Panamakanaal
Paraguay
Paramaribo
Patagonië
Peking / Beijing
Peru
Perzische Golf
Quito
Rio de Janeiro
Rocky Mountains
Rode Zee
Sahara
Santiago
Sao Paulo
Saudi-Arabië
Seattle
Seoul
Shanghai
Siberië
Singapore
Sint Petersburg
Saint Lawrence (rivier)
Suezkanaal
Suriname
Sydney
Syrië
Taiwan
Tanzania
Teheran
Thailand
Tibet
Tigris
Tokyo / Tokio
Tunesië
Turkije
Verenigde Staten
Vietnam
Washington
Vladivostok
Yukon (rivier)
Zambesi
Zuid-Afrika (republiek)
Zuid-Korea

Colofon

Den Haag, 28 augustus 2023

Uitgave

10voordeleraar
Prinsessegracht 21
2514 AP Den Haag
Postbus 123
2501 CC Den Haag

info@10voordeleraar.nl
www.10voordeleraar.nl

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt, zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaarden de auteurs, redactie en uitgever geen aansprakelijkheid voor de gevolgen daarvan.